

Nuuk, 24. juuli 2025

Uunga: Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut
Naalakkersuisoqarfik

Uunga nassiunneqarpoq: APN@nanoq.gl

Cc: jepa@nanoq.gl aamma thra@nanoq.gl

Tusarniaanermi akissut una pillugu: Kalaallit Nunaata Kitaani il.il. sumiiffiit raajarniarfiusut killilersorneqarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat

Oceans North Kalaallit Nunaannit (ONKN) Kalaallit Nunaata Kitaani il.il. sumiiffiit raajarniarfiusut killilersorneqarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissatut siunnersuutaanut Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit ulloq 10. juuli 2025 nassiunneqartoq 24. Juuli 2025-mut killilerlugu nassiussaanut tusarniaaneq misissorparput.

ONKN immap minguitsuunissaanut immamilu pisuussutit uumassusillit nungusaataanngitsumik atornerqarnissaannik suliaqarpoq. Sinerissap qanittuani aalisarnermik piujuartinneqarsinnaasumik aqutsineq aqqutigalugu najukkami inuiaqatigiit attatiinnarnissaat kissaatigaarput, taamaalilluni siunissami inuuniuteqarnerat qulakkeerneqassammat. Sinerissap qanittuani aalisarneq eqqortumik aqutsinerup attanneqarsinnaasunngortissavaa, avatangiisitigut, aningaasatigut, piorsarsimassutsikkut aamma inooqataanikkut. ONKN-imit aallaavittut innersuussutigineqarpoq, ilisimatusarnikkut siunnersuineq tamatigut malinneqartassasoq, aalisarnermut nungusaataanngitsumut pitsaasumullu siunnerfeqarmat.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Oceans North Kalaallit Nunaat (ONKN) Kalaallit Nunaata Kitaani il.il. sumiiffiit raajarniarfiusut killilersorneqarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissatut siunnersuutaannut tusarniaanermut akissuteqarnissaminut periarfissinneqarneranut qujavoq. Raajarniarluni aalisarneq uunga ilaavoq: *"Piujuartitsineq siunertaralugu aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat tassunga ilanngullugu sumiiffinni aalajangersimasuni nutaanilu natersiutinik atortoqarluni aalisarnermut inerteqquteqarnek. Nalunaarummi tassani koralinik aamma pupinnik uumasunik peqartoqartillugu sumiiffiit aalisarfiusut matunissaannut piumasagaatit allassimapput. Matuma saniatigut Imartani Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaanni raajarniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat raajarniarnermut atuupportaaq, tassanilu avataasiorluni sinerissallu qanittuani aalisartunut sumiiffiit piffissaliussallu pillugit aalajangersagaqarluni."* (Kalaallit Nunaata kitaani raajarniarnermut aqutsinissamik pilersaarut 2021-2025). Kalaallit Nunaanni raajanut aqutsinissamut pilersaarutip imaani sumiiffiit mianernartut illersornissaat, nerisariiaaqatigiit peqqissut attatiinnarnissaat aamma siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu piujuartitsineq siuarsarniarlugu iliuuseqartoqarnissaa pingaartippai. Pilersaarummi immikkoortortaqaarfiit, nalunaarsuinissamik allattuisarnermik pisussaaffeqarnek, nunap assinginik aalisarsinnaanermullu

akuersissutit pineqarput. (Naalakkersuisut, Raajat pillugit aqutsinissamut pilersaarut – Naalakkersuisut.gl). Paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut assigiinngitsut aamma ingerlatsinermut pilersaarutitut, teknikikkut iluarsartuussinernut aamma aalisarnermut inatsimmut ONKN-imit ilaatigut siusinnerusukkut tusarniaanermi akissutigineqartut ilanngullugit isummersornerit innersuussinerillu tulluuttut ersarissassavagut

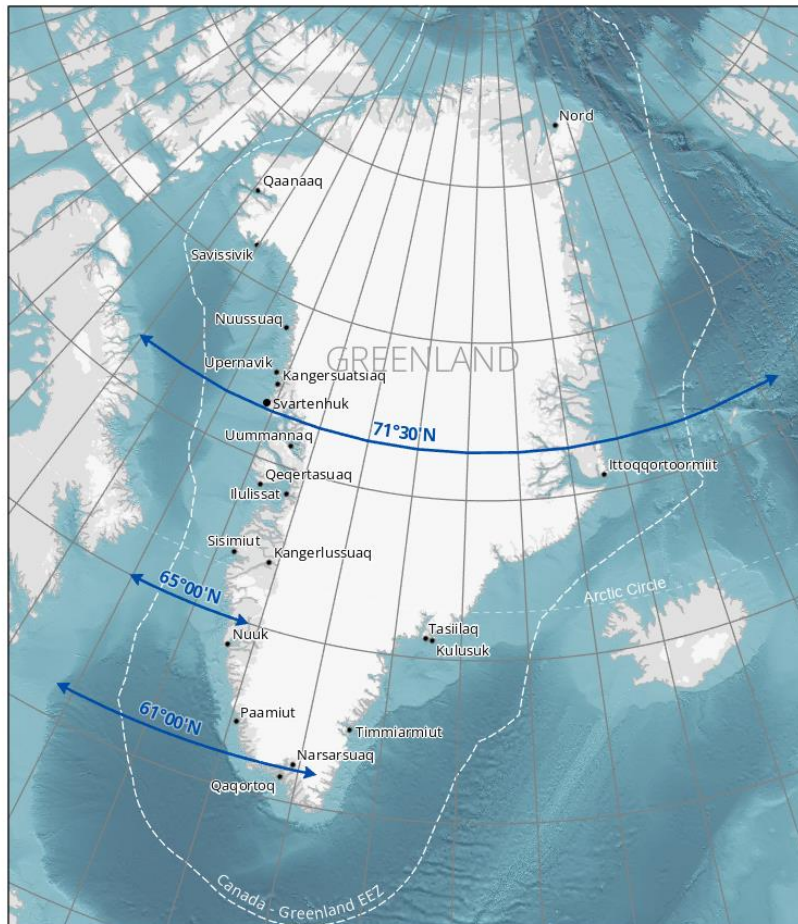


Figure 1: Sumiiffiit pineqartut isorartussusaallu

- 61°00'N-imit 65°00'N-imut, piffissami 1. novembarimit 31. marts ilanngullugu tunngaviusumik killeqarfiup iluani aalisarsinnaanissaq periarfissaatillugu
- 71°30'N avannaaniittumi, tunngaviusumik killeqarfiup iluani aalisarfiusinnaasumi, taamaattorli najugaqarfiit qilalugaqartarfiillu killilersuiffigineqartussaammata, kiisalu
- Siggup Nuussuullu akornanni 55°00'N tikillugu aalisarfiusinnaasumi, angallatit Siggup kujataanut 3 sømilinut qanilleqqusaasussaanginnamik.

1. inuussutissarsiorneq, pinngortitaq aamma inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit oqimaaqatigiissaarineq

Erseqqissumik takuneqarsinnaavoq, nalunaarutissatut siunnersuut pingaartumik aalisarnermik inuussutissarsiuteqartunit, pingaartumik aalisariutinik anginerneq piginnittunit aalisarnermut inatsisip nutaap atuutsilersinneqarnerata kingornatigut sumiiffinni assigiinngitsuni killilimmik aalisarsinnaanermik misigisaqarsimasunit ernumassutinik aallaaveqartut. ONKN-imit akuersaarneqarpoq, sumiiffimmiissinnaanermut malittarisassat ersarissut naapertuuttullu pisariaqartinneqarnerat, taamaattoq aalisarnermik ingerlatsineq oqimaaqatigiissumik periuseqarnissamik tunngaveqarnerata pingaaruteqassusaata ersarissarneqarnissaa, tassani avatangiisitigut, uumasutigut aamma inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit inuussutissarsiornikkut soqutigisat naligalugit pingaartinneqarnissaat kissaatigaarput.

Uppernarsarneqarsinnaasariaqarpoq, aalisariutinut anginerusunut aalisarfinniissinnaanerisa annertusarneqarnissaannut siunnersuut uumasut assigiinngiaarnerinut, uumassuseqatigiit mianernartut aamma sinerissap qanittuani uumasogatigiit ataqatigiinnerinut tatititsinnginnera - taamatuttaaq inuussutissarsiutiginaq aamma najukkami inuiaqatigiit tunngavigalugit aalisartitsinerup inangerneqarnissaa pinaveersaartinneqassasoq.

2. Sinerissap qanittuani uumasogatigiit ataqatigiiffiini aalisarnerulerneq tatititsinerlu

Nalunaarummut ilaavoq immikkoortuni pingasuni aalisarfiusinnaasut annertunerulersinneqarnissaat, tamassumani aalisariutit anginerusut sinerissamut qaninnerusuni aamma killeqarfik angullugu piffinnut marlunnut taamatuttaaq pingajuanni 3 sœmil angullugu aalisarsinnaanermut periarfissiilluni. Tamanna ukununga pingaarutilinnik kinguneqarnerlussinnaavoq:

- Immikkoortut mianernartut suffisarfinnut pingaarutilinnut tunngassutillit, alliartortarfinnut aamma immap naqqani uumasunut pingaarutilinnut.
- Najukkami aalisartut ileqquusumik aalisarfiini aalisarsinnaanerat.

Immikkoortut sinerissap qanittuaniittuni, aalisarnerulerfissatut siunnersuutigineqartuni suffisarfiit aamma alliartortitsiviit ilaasinnaapput. Pinngortitaleriffimmit maluginiarneqarpoq, massakkut uumassusillit pillugit misissuinerit nalinginnaasumik sinerissamiit 3 sœmilimit aallartittartut - immikkoortunilu taakkunani maanna ammarneqarsinnaalersuni paasissutissanik amigaateqartoqartoq. (NAFO Scientific Council Report (SCR Doc 19/043) – nafo.int. Avatangiisitigut kingunerisinnaasaanik naliliinernik ersarissunik soqanngilaq, taakkununga ilanngullugit kinnernik akornusiinerit, immap naqqani uumaffinnik akornusiinerit aamma uumasunik mianernartunik soorlu qilalukkanut qernertanut qaqortanullu sunniunnerluutit. Imaani avatangiisini allanngorartuni sunniutit annertusiartortut silap pissusaata allanngorarneranik aamma aalisarnermik tatisimanninnerup annertusiartorneranik sunnerneqarsimasut aamma eqqarsaatigineqartariaqarput.

3. Miluumasunik imarmiunik aamma najukkami inuiaqatigiinnik illersuineq

Naak nalunaarummi inoqarfiit eqqaanni piniarnerit piffissami aalajangersimasumi matusigallartarnerit soorluttaaq 5 sœmilimik immikkoortut killingi eqqarsaatigineqaraluartut, ilisimatusarnikkut ilisimasat piviusunut aamma najukkami misilittakkat tunngavigalugit ilisimasanut ersarissumik attuumassuteqarnera amigaataavoq. ONKN-imit innersuussutigaaarput, aaqqissuusaasumik najukkami inuiaqatigiinnik tusarniaariaaseqartoqalernissaa

peqataatsisoqalernissaalu, pingaartumik kangerlunni pineqartuni, kulturikkut aamma uumassusitigut naleqartitat katersuuffiini.

Paasissutissat tunngavigineqartut aamma nakkutilliineq: sinerissamut qaninnerusumi uumassusilitsigut nakkutilliinerup amigaataanerata immikkoortuni taakkunani aalisarnerusoqarsinnaanerata sunniutigisinnaasaanik siumut naatsorsoruminaatsippaa. Uumaffiit akornuserneqarsinnaanerata aarlerinarpoq. Suffiffiit aamma alliartorfiit kiisalu saattuarniartarfiit qanitaanni kilisaasersorneq immap naqqani uumaffinnut akornusiisinnaavoq aamma qulaani taaneqartunut tamanut amerliartortarnermuttaaq ajortumik sunniuteqarsinnaalluni. Aalisarnermut ingerlatsinermut periuseq innersuussutigineqartoq mianersornissamik tunngaveqarpoq, ingammik immikkoortuni naammanngitsunik paasissutissanut tunngavilinnik, taamaattumik mianersortumik periuseqarnissaq eqqarsaatigineqassaaq sakkortusineqassallunilu. Imaani miluumasut eqqarsaatigalugit innersuussutigaarput sumiiffinni pineqartuni siunnersuussiorfiusuni pisarisuukkanut pingaartumik nakkutilliineq pinngitsoortitsiniaanerlu ukkatarineqartariaqartut. Innersuussutigaarput pisarisuukkat – matumani miluumasut imarmiut – aaqqissuusaasumik nalunaarsorneqartassasut nalunaarusiorneqarlutillu pineqartuni. Taamaaliornikkut aqutsinermi ersarissuliorneq ilisimasaqarluartumillu aalajangiiniarnermut soutigisaqatigiinnut iluaqutaassalluni, taamatuttaaq innersuussutigaarput pisarisuukkanut paasissutissat ammasumik saqqumisumillu nittarneqartassasut, ukiumoortumik nalunaarutitigut immaqaluunniit paasissutissanik ilioraavik ammasukkoortillugit.

4. Uumaffiit immap naqqaniittut eqqarisaasalu mianernartut illersorneqarnerat, OECM-itut eqqarsaatigineqartut

Nalunaarummi koraleqarfiit pupeqarfiillu pillugit illersuinissamik ilaqartut tikilluaquagut. Sakkortusisamillu innersuussutigaluguttaaq nalunaarummi ilanngunneqartariaqartoq sumiiffinni pineqartuni raajarniarnissamut inerteqquteqarluinnarnissaq, tamanna qalerialinniarnermut aqutsinissamik pilersaarummi immap naqqatigoorluni kilisannissamik inerteqquteqarfiusumittaaq. Sumiiffimmi pineqartumi ullumikkut raajarniartoqarneranik ersittoqarneranik malunnartoqanngilaq, taamaattumik ajornaquteqanngittumik OECM-eqarfittut ilanngunneqarsinnaalluni. Taamatuttaaq Pikialasorsuarumi eqqaanilu inerteqquteqarnermik ilassuteqarnissaq pisariaqarpoq. Sineriaat OECM-eqarfittut nalilernerqarsimasut tamarmik kilisalluni raajarniarfiussanngittutut inissinneqartariaqarput. Avataasiorluni raajarniarneq Marine Stewardship Council ataani uppersaaserneqarsimammat sumiiffiit matoqqatitat tamarmik ukiumoortumik misissuinerlut nalilersuinermi uumassuseqarfittut akuersissuteqarnissamut tunngavinnut ilaatinneqartariaqarput.

5. Ersarissaaneq aamma inatsisinik naapertuineq

ONKN-imit akuersaarneqarpoq, akuersissutit angallammut attuumassutillerneru pillugu teknikikkut aalajangersakkat ersarissarneqarnerinut nalunaarut tapertaasoq, tamannalu inatsisitigut naapertuutsitsisoq aamma siumut ilisimaarinnitsitsisoq. Pingaaruteqarpoq, malittarisassat taamaattut aqutsinerup, ammasuunerup aamma piujuartitsinerup patajaallisarneqarnissaa siunertaralugu aamma atorineqassasut, avatangiisinik illersuinermi iliuuserisat ilanngunngit aalisarujussuarneq annikillisiinnarnagu.

6. Inerniliineq:

Raajarniarnermi nunap aggornerini killilersuineramik allannguneq taamaallaat pisariaqarpoq, uumassuseqarnermut naapertuuttumik naliliisoqarpat, tassunga ilanngullugu uumaffinnik sumiissusersuineq aamma sinerissamut qaninnerusumi pinngorarfinnik/amerlisarfinnik naliliineq. Pinngortitaleriffimmi suliat aamma ingerlatsinissamut pilersaarummi uumassusillilu ataqatigiiaarnerannik tunngavilimmik aqutsinissamut aamma paasissutissat malillugit aalajangiinissamik pisariaqartitsineq ersarissarpaa - tamanna uumassusitigut kinguneqarnissaanik naliliitinnani piffissami qaninnerusumi aalisarnissamik annertusaanikkut innarlerneqartariaqanngilaq.

Innersuussutit

Qulaaniittut tunngavigalugit ONKN-imit ukua innersuussutigavut:

1. Immikkoortuni pingasuni siunnersuutigineqartuni aalisarnissamik annertusaanissamik avatangiisitigut kingunissaanillu naliliinissamik suliaqartoqassasoq aamma tamanut saqqummiussisoqassasoq.
2. Najukkami tusarniaasoqartoqarnissaanik piumasaqartoqartassasoq aamma sinerissamut qanittuni kangerlunnullu qanittuni aalisarfinnut aalisariarsinnaalersitsilersaarluni allannguarnermi peqataatitsineq sunnerneqartussanut atuutinneqartassasoq.
3. Imaani uumassuseqatigiit ataqatigiiffii mianernartut nunamut qanittuni immikkoortuniittut, illersorneqarsinnaanissaannut iliuuserisat inerisarneqassasut atuutsilersinneqassallutillu.
4. Aalisarnermut sumiiffinni periarfissat siunissami aallanngortinneqassatillugit uumasooqatigiit ataqatigiinnerat tunngavigalugit inuussutissarsiorneq naligalugu uumassusiltsigut inuiaqatigiillu eqqarsaatigalugit pilersaarusiorneqassasut.
5. Avatangiisit aamma najukkami inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit inatsimmi aamma aqutseriaatsimi sukumiisumik piviusunngortitsisoqassasoq, siulequtini allanneqaannarsimanngittunik.
6. Umiarsuit anginerusut aalisarnerulernissaat eqqarsaatigalugu immap naqqani illersorneqartussanik periusissiaq aamma pinngortitap ataqatigiinneranik tunngavilimmik aqutsineq eqqarsaatigineqassaaq.
7. Kalaallit Nunaanni sumiiffiit OECM-itut (allatut sunniuteqarluartumik illersuinaanermut iliuuseqarfigineqarsinnaasutut) sumiissusersineqarsimapput taakkualu pingaaruteqarpoq raajarniarfiit pineqartullu imminnut qalleraatinnginnissaat, taamatuttaaq nunap naqqatigoortitsilluni kilisaffigineqannginnissaat qulakkeerneqassaaq.
8. Kalaallit Nunaata sineriaani qaleralinniarnermut sumiiffiit matoqqatitat Canadap imartaanut killeqarfillit tamakkiisumik inerteqqutaajuarnissaa qulakkeerneqassasoq.
9. Pikialasorsuarmut kilisaatersornerup siamannginnissaa qulakkeerneqassasoq.
10. Kilisaatinik aalisarnerup immap naqqani CO₂-mik toqqorsisarnerup sunniutai paasineqartariaqarput, tamannalu aalisarfiit nutaat ammarneqarniarneranni kilisaatinillu aalisarfiit amerliartortinniarneqarneranni eqqarsaatigineqartassaaq.

ONKN-imit tusarniaanermi peqataasutut periarfissaqarnermut qujassuteqartoqarpoq oqaloqatigiinnerullu ingerlateqqinnissaanut qilanaartoqarluni.



Oceans North Kalaallit Nunaat
Postboks 1433, 3900 Nuuk

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga,

Jenseeraq Poulsen
Pisortaq, ONKN
e-mail: jenseeraq@oceansnorth.gl